

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ПЕРЕКЛАДУ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету міжнародних
економічних відносин

проф. Палінчак М. М.

2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ
3 КУРС**

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини
Освітня програма	Міжнародні економічні відносини
Статус дисципліни	професійно-орієнтована, обов'язкова
Мова навчання	англійська

Ужгород 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія та практика перекладу» для здобувачів вищої освіти галузі знань **29 Міжнародні відносини** спеціальності **292 Міжнародні економічні відносини** освітньої програми «Міжнародні економічні відносини».

Розробники: Калинич І.Й., старший викладач кафедри теорії та практики перекладу

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
Теорії та практики перекладу

протокол № 10 від «23» червня 2020 р.

Завідувач кафедри (Зимомря І.М.)

Схвалено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин

протокол № 4 від «03» липня 2020 р.

Голова науково-методичної комісії (...) Прізвище та ініціали

© _____, 2020 р.
© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2020 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – денна форма – 7 заочна форма – 7	Рік підготовки: 3-й	
Загальна кількість годин – денна форма – 210 заочна форма – 210	210	210
Кількість модулів – 4 (змістових модулів - 4)	Семестр: 5, 6	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3/4 самостійної роботи студента – 4	-	-
	Лекції:	
	8	4
	Практичні (семінарські): <i>немає</i>	
	-	-
Вид підсумкового контролю: денна форма: залік – 5-й семестр екзамен – 6-й семестр заочна форма: екзамен	Лабораторні:	
	88	26
Форма підсумкового контролю: денна форма: екзамен – 6-й семестр заочна форма: екзамен	Самостійна робота:	
	106	180

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Програма курсу «Теорія та практика перекладу» передбачає ознайомлення студентів факультету міжнародних відносин ДВНЗ «Ужгородський національний університет» з проблематикою науки про переклад (перекладознавства). Запропонована програма дає студентам можливість ознайомитися з актуальними питаннями теорії перекладу та оволодіти механізмом акту міжмовної комунікації, набутти вміння вибирати перекладацьку стратегію під час ділового спілкування і листування із закордонними партнерами.

Дана програма базується на понятті перекладу як засобу міжмовної комунікації, як повноцінної передачі засобами однієї мови інформації, що подається засобами іншої мови, з урахуванням особливостей спеціальності студентів - майбутніх фахівців у сфері міжнародних економічних відносин.

Метою курсу теорії і практики перекладу є підготовка висококваліфікованих фахівців, що мають теоретичні знання та практичні навички письмового та усного перекладу, реферування та анотування матеріалу рідною та іноземними мовами в обсязі, необхідному для виконання **наступних завдань**:

- письмовий переклад текстів інформаційного та суспільно-політичного характеру, а також дипломатичних, міжнародно-правових, економічних текстів та офіційних документів;
- усний переклад текстів та бесід суспільно-політичного, дипломатичного, міжнародно-правового та економічного змісту;
- реферування та анотування текстів фахового спрямування.

У результаті вивчення курсу студенти повинні:

ЗНАТИ:

- основні положення теорії перекладу, види та способи перекладу;
- лексичні, граматичні та стилістичні проблеми перекладу.

УМІТИ:

- використовувати на практиці перекладацькі прийоми за умов усного послідовного та синхронного перекладу;
- перекладати з іноземної мови на рідну та навпаки у письмовій формі;

- перекладати тексти за фахом за умов усного та письмового перекладу;
- робити повний письмовий переклад, реферативний, анотаційний переклад тексту;
- редагувати переклади на рідну та іноземну мову;
- узагальнювати висновки спостережень над окремими випадками перекладу, використовувати ці висновки при роботі над різними видами перекладу.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Іноземна мова спеціальності» (англійська) є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

- 292 Іноземна мова професійного спілкування (англійська) – 1-й курс
 292 Іноземна мова професійного спілкування (англійська) – 2-й курс

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Міжнародні економічні відносини», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
– Вільно та ефективно спілкуватися на професійному рівні, включаючи усну та письмову комунікацію державною та іноземними мовами; а також застосовувати знання та навички іноземних мов в перекладацькій діяльності.	ПРН -1
– Ефективно працювати в мережі Internet; користуватися електронною поштою; працювати із спеціалізованим програмним забезпеченням; ефективно застосувати інформаційні технології і відповідні програми у професійній діяльності.	ПРН -15
– Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.	ПРН -19
– Презентувати результати дослідження, на базі яких розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.	ПРН-24 ПРН -19

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Теорія та практика перекладу»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.	
Загальні компетентності (ЗК) – Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства,	ЗК-1

усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. – Здатність до усної та письмової професійної комунікації іноземною мовою; застосовувати знання іноземних мов в перекладацькій діяльності. – Здатність до логічного, абстрактного, креативного, критичного мислення, аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів. – Уміння аналізувати та систематизувати інформацію з різних джерел, використовуючи інноваційні підходи та сучасні технології. – Здатність працювати самостійно та в команді, вміти брати на себе ініціативу і відповідальність, мотивувати та керувати роботою інших для досягнення поставлених цілей. – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. – Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій у навчанні та професійній діяльності. – Адекватна самооцінка, впевненість у собі, самоконтроль, самоефективність, високий рівень мотивації до досягнень, визнання необхідності неперервної освіти впродовж життя та здатність навчатися.	ЗК-4 ЗК-5 ЗК-6 ЗК-7 ЗК-8 ЗК-10 ЗК-11
Фахові компетентності спеціальності (ФК) – Вміння відстежувати нову інформацію (текстову, графічну, аудіо- та відео-), що міститься в іншомовних матеріалах в галузі МЕВ, користуючись відповідними пошуковими методами та термінологією, вміння готувати публічні виступи з низки питань міжнародних економічних відносин.	ФК-11

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобом оцінювання та методом демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за усі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямовані на опанування навчального навантаження з освітньої програми: поточний, модульний, підсумковий контроль, комплексний кваліфікаційний екзаме́н; усні та письмові екзамени, заліки, презентації, проектна робота.

Оцінка знань, умінь і практичних навичок студента з навчальної дисципліни «Теорія та практика перекладу» здійснюється за 100-бальною системою.

Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів:

- поточного контролю знань;
- підсумкового контролю знань – заліку / екзамену.

Поточний контроль знань студентів здійснюється за двома складовими:

- контроль систематичності та активності роботи студента протягом семестру;
- контроль за виконанням модульних завдань.

При контролі систематичності та активності роботи студента оцінці підлягають:

- відвідування практичних занять;
- активність на практичних заняттях;
- рівень засвоєння знань програмного матеріалу.

Методи оцінювання: експрес опитування; поточне тестування; розв'язок ситуаційних задач; складання словника іншомовних термінів за темою; конспект на тему;

анотація додатково вивченої літератури; оцінка індивідуального проекту; підсумкове контрольне опитування.

Поточне тестування (модульний контроль)

Протягом семестру студенти виконують два модульні завдання, кожне з яких оцінюється в діапазоні від 0 до 50 балів. Модульне завдання виконується у вигляді комп'ютерного тестування. Максимальна оцінка модульного контролю становить 50 балів.

Підсумкова кількість балів усіх модульних контролів визначається як середнє арифметичне балів за всі модулі.

Підсумкова оцінка з дисципліни

Загальна підсумкова оцінка складається із суми балів за результатами контролю систематичності й активності роботи студента протягом семестру та підсумкової кількості балів всіх модульних контролів.

Розподіл балів, що присвоюються студентам

- 1) аудиторна робота — 40% ;
- 2) самостійна робота —10% ;
- 3) модульний тест / контрольна робота —50%.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Види контролю: поточний; модульний; підсумковий.

Форми поточного контролю: диктанти, презентації, проектна робота, тести, переклади, усне та письмове опитування.

Форма модульного контролю: тести, письмові роботи, переклади.

Форма підсумкового семестрового контролю: залік, екзамен.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (за змістовий модуль 1,2,3,4)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	50	100
10	10	10	10	10		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (за модуль1, 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота								Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	50	100
50				50					

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Лабораторні заняття	18	50	18	50
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	на розгляд викладача			
Презентація	на розгляд викладача			
Модульна контрольна робота	2	2*50	2	2*50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Протягом семестру студенти виконують два модульні завдання, кожне з яких оцінюється в діапазоні від 0 до 50 балів. Модульне завдання виконується у вигляді письмової роботи. Максимальна оцінка модульного контролю становить 100 балів.

Студент, який за результатами контролю систематичності та активності поточної роботи на лабораторних заняттях та самостійної роботи, отримав 0 балів, до модульного контролю НЕ ДОПУСКАЄТЬСЯ.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумкова оцінка з дисципліни складається із суми балів за результатами контролю систематичності й активності роботи студента протягом семестру та підсумкової кількості балів всіх модульних контролів.

Розподіл балів, які отримують студенти:

- 4) аудиторна робота — 40% ;
- 5) самостійна робота —10% ;
- 6) модульний тест / контрольна робота —50%.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	зараховано
74-81	C	добре	зараховано
64-73	D	задовільно	зараховано
60-63	E	задовільно	зараховано
35-59	FX	незадовільно	незараховано
		з можливістю повторного складання	
1-34	F	незадовільно	незараховано
		з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни «Теорія та практика перекладу»

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Загальні проблеми перекладу

Тема 1. Основні поняття теорії перекладу

Визначення поняття «теорія перекладу». Предмет, завдання і методи дослідження. Зв'язок перекладознавства з іншими науками. Загальна теорія перекладу, часткові й спеціальні теорії перекладу. Теоретичні й прикладні аспекти перекладознавства. Напрямки наукових досліджень в перекладознавстві: історія перекладу, теорія перекладу, зіставно-порівняльний аналіз (компаративістика).

Тема 2. Переклад як процес і як результат діяльності людини

Переклад як процес і як результат діяльності людини. Переклад як засіб міжмовної комунікації. Комунікативна схема перекладу (функціональна, змістова та структурна рівноцінність текстів мови-джерела і мови перекладу). Роль перекладу у розвитку світової культури (короткий історичний екскурс). Формування українського перекладу та перекладознавства.

Тема 3. Типи та види перекладу

Типологія перекладу та видів перекладацької діяльності. Жанрово-стилістична і психо-лінгвістична класифікації перекладу. Письмовий та усний переклад. Переклад й адаптація текстів (скорочений переклад, адаптивне транскодування, прагматична адаптація і т.д.) Особливості машинного перекладу.

Модуль 2.

Змістовий модуль 2. Еквівалентність та адекватність перекладу

Тема 4. Еквівалентність та адекватність перекладу

Поняття «еквівалентність» та «адекватність» перекладу. Характеристика основних типів еквівалентності. Перекладацькі відповідники та принципи їх класифікації (за мовними рівнями та характером регулярності). Одиначні (постійні) та множинні (варіантні) відповідники. Контекст як вирішальний фактор при виборі відповідника при перекладі. Лінгвістичний (вузький та широкий) контекст і ситуативний (екстралінгвістичний) контекст. Поняття оказіонального відповідника (контекстуальної заміни). Вибір відповідника із синонімічного ряду при перекладі.

Тема 5. Слово та його дефініція для перекладознавства

Слово як одиниця лексичної системи мови, типи його значень (денотативне та конотативне). Основні можливості передачі значення слова та причини необхідності застосування лексичних трансформацій. Багатозначність слова та переклад.

Модуль 3.

Змістовий модуль 3. Лексико-семантичні проблеми перекладу

Тема 6. Лексичні трансформації при перекладі

Лексичні трансформації при перекладі: диференціація, конкретизація (специфікація) та генералізація значення, розвиток значення, антонімічна субституція, цілісне переосмислення (перефразування), компенсація. Описовий переклад.

Тема 7. Проблема перекладу моносемантичних слів та професійної лексики

Моносемантичні слова, їх класифікація. Переклад термінів. Передача антропонімів (власних імен, прізвищ тощо) та географічних назв. Переклад/передача назв установ, фірм, організацій, періодичних видань, звань, титулів та рангів. Транслітерація, транскрипція та їх поєднання. Роль традиції у передачі власних імен та географічних назв. Передача інтернаціоналізмів при перекладі. Проблема «несправжніх друзів перекладача» («неправильні» еквіваленти).

Тема 8. Проблема полісемантичності та безеквівалентної лексики

Переклад полісемантичних лексичних одиниць Проблема полісемантичності, інтернаціоналізмів та безеквівалентної лексики. Особливості передачі й відтворення при перекладі неологізмів, реалій: запозичення, калькування, застосування аналогів, лексична субституція, описовий переклад. Переклад ідіоматичних виразів.

Тема 9. Види словників. Техніка роботи з ними

Техніка роботи зі словником. Використання при перекладі словників різних типів (одномовних тлумачних, двомовних, багатомовних, синонімічних, фразеологічних, галузевих, країнознавчих, словників імен та прізвищ, скорочень та ін.), енциклопедій, довідників та довідникових матеріалів словників. Ведення записів, нотаток, перекладацької картотеки.

Модуль 4.

Змістовий модуль 4. Граматичні проблеми перекладу

Тема 10. Основні випадки граматичних розбіжностей між мовою-джерелом і мовою перекладу. Граматичні трансформації при перекладі

Подібність та розбіжність граматичних систем мови-джерела і мови перекладу. Поняття граматичного еквіваленту/відповідника. Врахування факторів, що визначають вибір граматичного еквівалента/відповідника. Граматичні трансформації при перекладі: перестановка (транспозиція), заміна членів речень та частин мови, додавання та опущення (компресія). Структурна обумовленість граматичних трансформацій.

Тема 11. Членування та об'єднання речень при перекладі. Переклад складних речень

Членування та об'єднання речень при перекладі. Логіко-комунікативне членування речень та його відтворення при перекладі. Врахування типу присудка при перекладі. Переклад пасивних конструкцій. Заміна пасивних конструкцій активними і навпаки, інші способи передачі. Переклад складних речень різного типу. Трансформація складного

речення у просте і навпаки, заміна сурядності підрядністю і навпаки. Переклад іноземною мовою одночлених безособових, неозначено особових та загально-особових речень.

Тема 12. Особливості перекладу конструкцій з безособовими формами дієслова.

Переклад на рідну мову конструкцій з безособовими формами дієслова. Переклад синтаксичних комплексів та абсолютних конструкцій засобами рідної мови.

Переклад атрибутивних словосполучень. Особливості їх структури та компонування.

Тема 13. Особливості перекладу дієслова-присудка

Особливості перекладу дієслова-присудка. Передача значень у залежності від лексичного характеру дієслова та контексту. Вибір видової та часової форми дієслова української мови при перекладі з іноземної мови, врахування особливості узгодження часів. Передача засобами іноземної мови значень, які вражаються видовими формами української мови.

Тема 14. Передача модальності при перекладі.

Передача модальності при перекладі. Лексичні, фразеологічні, лексико-граматичні засоби передачі модальності. Передача заперечення при перекладі.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Тема заняття	Вид заняття, кількість годин		Лекцій		Лабораторних занять		Самостійної роботи студента	
	денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна
МОДУЛЬ №1								
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1								
Тема 1. Визначення поняття «теорія перекладу». Предмет, завдання і методи дослідження. Зв'язок перекладознавства з іншими науками.			6	2	8	15		
Тема 2. Переклад як процес і як результат діяльності людини.			6	1	8	15		
Тема 3. Типологія перекладу та видів перекладацької діяльності.	3	2	4	1	8	10		
Модульний контроль			2					
Всього за змістовий модуль 1	3	2	18	4	24	40		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2								
Тема 4.			8	2	10	20		

Еквівалентність та адекватність перекладу.						
Тема 5. Слово та його дефініція для перекладознавства. Типи значень лексичних одиниць.			8	2	10	20
Модульний контроль			2			
Всього за змістовий модуль 2	1		18	4	20	40
Всього за семестр 1	4		36	8	44	80
МОДУЛЬ №2						
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3						
Тема 6. Лексичні трансформації при перекладі.			6	2	8	15
Тема 7. Проблема перекладу моносемантичних слів та професійної лексики.			6	2	8	15
Тема 8. Проблема полісемантичності, інтернаціоналізмів та безеквівалентної лексики. Переклад ідіоматичні лексичні одиниць.			6	1	6	10
Тема 9. Види словників. Техніка роботи з ними.			6	1	6	10
Модульний контроль			2			
Всього за змістовий модуль 3	2		26	6	28	50
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4						
Тема 10. Основні випадки граматичних розбіжностей між мовою-джерелом і мовою перекладу. Граматичні трансформації при перекладі.			4	1	8	10
Тема 11. Членування та об'єднання речень. Переклад складних речень.			4	1	8	8
Тема 12. Особливості перекладу конструкцій з безособовими формами дієслова.			4	1	4	8
Тема 13. Особливості перекладу дієслова-присудка			4	1	4	8
Тема 14. Передача модальності при перекладі			4	1	4	8
Тема 15. Особливості перекладу іменників. Особливості перекладу			4	1	6	8

прикметників.						
Модульний контроль			2			
Всього за змістовий модуль 4	2		26	6	34	50
Всього за семестр 2	4		52	12	62	100
Всього за 3 рік навчання	8		88	20	106	180

6.3. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ (ЛАБОРАТОРНИХ) ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Translation as a means of interlingual communication, its nature and main notions. The subject-matter of the theory of translation, its tasks and methods of investigation.	6
2	Translation as a process and as a result. Translation as a means of interlingual communication. The communication theory of translation.	6
3	Ways and devices of translating, factors that determine their choice: literal, verbal, word-for-word, interlinear, descriptive and antonymic translating, literary translating, machine translating, machine-aided translating. Kinds of interpreting according to the purpose and specific application spheres.	8
4	Formal correspondence and equivalence in translation. Single, multiple and contextual equivalents.	10
5	Lexical difficulties of translation. Types of lexical meaning. Causes for lexical transformations.	10
6	Lexical transformations in translation: differentiation of meaning, specification, generalization, sense expanding, antonymic substitution, total change and compensation, descriptive translation.	6
7	Translation of monosemantic words (proper names, geographical names, names of institutions and scientific terms). Translation and transliteration.	6
8	Translation of polysemantic words and factors that influence it. Translation of non-equivalent lexicon.	6

	Translation of internationalisms and pseudo-internationalisms. Translation of phraseological lexical units.	
9	Methods of using the dictionary in translation. Types of dictionaries: monolingual, bilingual multilingual, thesauri, phraseological, encyclopedic, terminological, etc.	6
10	Grammatical difficulties of translation. Similarities and differences of grammatical systems of the Source language and the Target language. Grammatical equivalence. Grammatical transformations in translation: transposition, replacement, addition and omission.	8
11	Splitting and joining sentences in translation. Translation of passive sentences. Replacement of passive sentences with active structures and vice versa. Translation of complex sentences.	6
12	Translation of impersonal sentences. Translation of syntactic complex constructions and absolute constructions.	2
13	The peculiarities of translation of the complex predicate and the choice of equivalent depending on the lexical meaning of the verb and the context..	2
14	Rendering modality in translation. Lexical, phraseological and lexico-grammatical means of rendering modality..	2
15	The peculiarity of translation of nouns. Rendering the meaning of articles and other determiners. Translation of adjectives, the degrees of comparison of adjectives, etc.	4
		88

6.4. САМОСТІЙНА РОБОТА

Завдання для самостійної роботи

1. Опрацювати самостійно навчальний матеріал з трьох тем:

1. Переклад документації ООН;
2. Переклад документації ЄС;
3. Переклад Конвенції прав людини;
4. Переклад статей суспільно-політичного характеру;

2. Переклад статей на суспільно-політичну та економічну тематику (5 статей на один змістовий модуль) з наступних друкованих та електронних видань:

- The Guardian
- Financial Times
- The Economist
- Time
- International Herald Tribune
- bbc.co.uk
- The New York Times
- The Washington Post
- The Observer Online
- Telegraph.co.uk (електронна версія газети «Daily Telegraph»)

СПИСОК ОСНОВНОЇ РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ З ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧИХ ДИСЦИПЛІН

1. Карабан В.І., Черноватий Л.М., Карабан В.І. Переклад англomовної економічної літератури. Вінниця: «Нова книга». – 2010 р.
2. Черноватий Л.М. Переклад англomовної громадсько-політичної літератури. Конвенції в галузі прав людини. Вінниця: «Нова книга». – 2006 р.
3. Черноватий Л.М. Переклад англomовної громадсько-політичної літератури. Система держу правління США. Вінниця: «Нова книга». – 2006 р.
4. Черноватий. Переклад англomовної юридичної літератури. Вінниця: «Нова книга». – 2017 р.
5. Карабан В.І. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську. Вінниця: «Нова книга». – 2003 р.
- 6 Шепітько С.В., Васильєва Е.В. Англійська мова для магістрів з міжнародних відносин. Україна та міжнародні організації. Двостороннє співробітництво України. Вінниця: «Нова книга»–2012р.
7. Корунець І.В. Вступ до перекладознавства. – Вінниця: Нова книга, 2008. – 512 с.
8. Черноватий Л.М. Переклад текстів міжнародних англomовних угод українською мовою: Три базові угоди у галузі прав людини. – Вінниця: Нова книга, 2017. – 176 с.
9. Науменко Л.П., Гордєєва А.Й. Практичний курс перекладу з англійської мови на українську. – Вінниця: Нова книга, 2011. – 136 с.
10. Корунець І.В. Принципи і способи передачі українських особових і географічних назв англійською мовою / Мовознавство, №3 (159), травень-червень, 1993. – С. 14-16.

11. Корунець І.В. Нарис з історії західноєвропейського та українського перекладу. – Київ: КДЛУ, 2000. – 86 с.
12. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). – Вінниця: Нова книга, 2003. – 448 с.
13. Максимов С.Є. Усний двосторонній переклад (англійська та українська мови) – Київ: Вид. центр КНЛУ, 2002. – 122 с.
14. Лисенко К.В., Нестеренко Н. М. A Course in Interpreting and Translation (Усний переклад). – Вінниця: Нова книга, 2006. – 248 с.
15. Сітко А.В., Гудманян А.Г., Єнчева Г.Г. Вступ до перекладознавства . – Вінниця: Нова книга, 2017. – 296 с.
16. Мірам Г.Є., Дайнеко В.В., Тарануха Л.А., Грищенко М.В., Гон О.М. Basic Translation. Основи перекладу. – Київ: Ельга. Ніка-Центр, 2002. – 237 с.
17. Мірам Г.Є., Гон О.М., Морозов В.П., Гулик В.О., Голованчук М.О. Практикум з усного перекладу. Мультимедійний формат. – Київ: Факт, 2005. – 151 с.
18. Основи перекладу. Граматичні та лексичні аспекти (за ред. Шпака В.К.). – Київ: Знання, 2005. – 310 с.
19. Mona Baker. In Other Words. A Coursebook on Translation. – London and New York: Routledge, 2001, 304 p.
20. Christiane Nord. Text Analysis in Translation.– Amsterdam-NewYork: Rodopi, 2005, 274 p.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ З ПРОБЛЕМ ПЕРЕКЛАДУ

Англійська мова

1. Англо-русский дипломатический словарь / Под рук. В.С. Шах-Назаровой, Н.О.Волковой, К.В. Журавченко. – М.: Рус. яз., 2001. – 856 с.
2. Англо-русский политехнический словарь / Под ред.: А.Е.Чернухина. – М.: Сов. энциклопедия, 1971. – 672 с.
3. Англо-український словник: у 2-х т./Уклад.:М.І.Балла.– Київ: Освіта, 1996. – 752 с.
4. Баранцев К.Т. Англо-український фразеологічний словник. – Київ: Знання, 2005. – 1056 с.
5. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. ред. В.Т.Бусел. – Київ, Ірпінь: ВТФ “Перун”, 2002. – 1440 с.
8. Рум А.Р.У. Великобритания: Лингвострановедческий словарь. – М.: Рус.яз., 2000. – 560 с.
9. Русско-английский дипломатический словарь / Под рук. К.В.Журавченко. – М.: Рус. яз., 2001. – 734 с.
10. Томахин Г.Д. США. Лингвострановедческий словарь. – М.: Рус. яз., 2000. – 576 с.